

Informatie voor de leerkracht over gastles WO2 van Martijn Docters

Tussen nu en een maand komt Martijn Docters naar school. Voor het zover is, willen wij graag nog enkele zaken met je doornemen.

1. Inleiding

De gastles bestaat uit twee delen. Allereerst wordt het verhaal verteld. Dit duurt ongeveer 30 minuten. Daarna kunnen de leerlingen vragen stellen en vindt er een gesprek/discussie met de leerlingen plaats. Ook dit duurt 30 tot 45 minuten. Soms loopt het uit vanwege de vele vragen. Dit zal altijd in overleg met de leerkracht plaatsvinden.

Een gastles heeft het meeste impact wanneer deze is ingebed in de geschiedenismethode en/of een project. Leerlingen kunnen het verhaal dan beter plaatsen.

Achtergrondinformatie gastspreker voor de leerkracht

Martijn Docters is Joods en woont in Nuenen. Martijn vertelt het verhaal van zijn Eindhovense neefjes Edo en Lexje Hornemann en hun ouders Flip en Bets. Vader Flip werkt bij Philips en wordt op een gegeven moment geïnterneerd in Kamp Vught zoals veel Joden en wordt tewerkgesteld bij het Philips Commando. Moeder Bets duikt onder met de twee kinderen.

Ondanks adviezen van familie en kennissen laat zij zich toch door de dominee overhalen om zich bij haar man in Kamp Vught te voegen. Vandaaruit wordt de hele familie naar Auschwitz gedeporteerd. Moeder Bets sterft aan buiktyfus. Hun vader is tijdens een transport doodgevroren. De kinderen worden opgelapt en mogen met een groepje andere kinderen in de trein naar Kamp Neuegamme. Daar worden ze onderworpen aan medische experimenten. Wanneer de geallieerden aan hun opmars beginnen, worden Edo en Lexje opgehangen in een school in Hamburg door de nazi's.

Martijn Docters gaat dit verhaal uiteraard niet in deze bewoordingen aan de leerlingen vertellen. Hij vertelt een beeldend verhaal, maar zonder de gruwelijke feiten, zoals hierboven zijn beschreven.

2. Voor de gastles

- Introduceer Martijn Docters in je eigen woorden, waarbij je kort vertelt over zijn neefjes Edo en Lexje die zijn vermoord door de nazi's tijdens de Holocaust.
 - Toon de email voor de leerlingen op het digibord en print deze mail ook uit, zodat de leerlingen de vragen kunnen beantwoorden en invullen. In deze email (in de vorm van een werkblad) staat ook de link naar de film [De oorlog in zeven minuten](#).
 - Toon [foto 1](#) op het digibord aan de leerlingen en bespreek met de leerlingen wat de bezetter veranderde in Eindhoven behalve de bewegwijzering.
 - Toon [foto 2](#) op het digibord aan de leerlingen en bespreek de rol van Philips in Eindhoven en Kamp Vught. Zie voor meer informatie het [Philips-kommando](#).
- Om de ouders te informeren over de gastles vind je onderaan dit document een informatiebrief met een voorbeeldtekst.

Tip: vraag leerlingen om eens te informeren bij familieleden, burens, kennissen enz. of zij WO2 hebben meegemaakt of welke verhalen zij over WO2 hebben gehoord. Dan kan natuurlijk ook over andere oorlogen gaan.

Verder is het interessant om leerlingen aan te sporen om voorwerpen mee te laten nemen uit WO2 voor de gastles. Zij kunnen deze dan samen bekijken met de gastspreker.

Ter voorbereiding op de gastles enkele huishoudelijke mededelingen

• Contact met de gastspreker voorafgaand aan de gastles

Zou je zo vriendelijk willen zijn om de week voorafgaand aan de gastles contact op te nemen met de gastspreker? De gegevens vind je terug in de bevestigingsmail.

• Conciërge

De gastspreker meldt zich bij de conciërge. Zou je zo vriendelijk willen zijn om de conciërge even te informeren dat de gastspreker komt? Wellicht kan hij/zij dan aangeven in welk lokaal de gastspreker moet zijn.

• Opstelling in de klas

Iedereen blijft in de originele vorm zitten zoals gebruikelijk is.

• Niet storen betekent echt niet storen!

Voor het geven van een gastles over je familieverhaal is concentratie nodig. Het werkt bevorderend voor de concentratie wanneer voorafgaand aan de gastles een A4 met de tekst 'Niet storen' op de deur wordt gehangen door de leerkracht.

Toch is op dat vlak het beleid verschillend per school. Wij zouden het op prijs stellen wanneer je er voor kunt zorgen dat in ieder geval tijdens het eerste gedeelte van de gastles de gastspreker niet wordt gestoord.

• Taak van de docent tijdens de gastles

Het is bevorderend voor de kwaliteit als de leerkracht tijdens de gastles geen andere werkzaamheden verricht, maar betrokken is bij de gastles. Dit betekent actief luisteren naar het verhaal. Tijdens het tweede deel van de gastles waarin de vragen worden gesteld, mag

je ook de kinderen activeren indien dat nodig is of zelf vragen stellen/iets vertellen ter aanvulling aan de gastspreker. *De leerkracht is verantwoordelijk voor de orde in de klas.*

• **Taak van de gastspreker**

De gastspreker zal het verhaal zo boeiend mogelijk vertellen en de vragen van de leerlingen c.q. discussie in goede orde laten verlopen. De gastspreker verneemt graag voorafgaand aan de gastles eventuele bijzonderheden m.b.t. de leerlingen, zoals bijvoorbeeld kinderen die een oorlog hebben meegemaakt of andere bijzonderheden.

3. Na de gastles

Wij zouden het fantastisch vinden om foto's en reacties van de leerlingen te ontvangen: info@nadeoorlog.nl. Hierbij een link naar het [evaluatieformulier](#).

Bijlage: voorbeeldtekst brief ouders en/of verzorgenden

Beste ouders/ verzorgers en leerlingen,

Op ga ik lesgeven over het project "De Tweede Wereldoorlog" en zal daar (.....) lessen over geven.

Hiervoor maak ik samen met de leerlingen op een thematafel en een wandbord met informatie.

Wilt u met uw kind kijken of hij/zij iets kan meenemen voor het wandbord of voor de thematafel over de Tweede Wereldoorlog (b.v. een voorwerp, een boekje, een foto, een krantenartikel, een artikel van Internet). Graag voor meenemen.

Wanneer leerlingen zelf iets meenemen en er iets over zoeken zijn ze extra betrokken en gemotiveerd iets over dit onderwerp te leren.

Ook heb ik een gastspreker uitgenodigd. Martijn Docters is Joods en zal op..... in de klas komen vertellen over dit onderwerp. Hij gaat het Eindhovense verhaal van zijn neefjes Edo en Lexje Hornemann vertellen. De leerlingen kunnen hem op die dag vragen stellen over dit onderwerp en zij heeft een leerzaam en afwisselend programma gemaakt voor deze les.

Met vriendelijke groet,

.....